

Regulamin Sądu Arbitrażowego
Izb i Organizacji Gospodarczych Wielkopolski

Rozdział I

Przepisy ogólne

§ 1

Sąd Arbitrażowy

1. Sąd Arbitrażowy Izby i Organizacji Gospodarczych Wielkopolski zwany dalej Sądem Arbitrażowym, jest sądem stałym.
2. Siedzibą Sądu jest miasto Poznań.
3. Organizację wewnętrzną Sądu określa Statut.
4. Sąd używa nazwy w językach obcych:
 - angielskim: *Court of Arbitration at chambers and organizations of commerce of Wielkopolska*,
 - francuskim: *Cour d'Arbitrage près de les Chambres et l'Organisations de Commerce de la Region Wielkopolska*,
 - niemieckim : *Schiedsgericht bei den wirtschaftlichen Kammern und Organisationen von Wielkopolska*,
 - rosyjskim: *Арбитражный Суд при Хозяйственных Палатах и Организациях района Вуелькопольски*.
5. Sąd używa pieczęci okrągłej ze swoją nazwą i oznaczeniem siedziby.

§ 2

Właściwość Sądu

1. Sąd Arbitrażowy jest właściwy jeżeli:
 - 1) strony w umowie poddały rozstrzygnięciu Sądu spory, które powstały lub mogą powstać między nimi w związku z określonym stosunkiem prawnym (zapis na Sąd),
 - 2) strona pozwana, której został doręczony pozew wraz z wnioskiem powoda o poddanie się właściwości Sądu, wyraziła na piśmie zgodę na właściwość Sądu,
 - 3) zapis na Sąd został zamieszczony w umowie (statucie) spółki handlowej albo w statucie spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia,
 - 4) strony postanowiły, że spór zostanie rozstrzygnięty w trybie arbitrażu „ad hoc” administrowanego przez Sąd.
2. Sąd Arbitrażowy prowadzi mediację na podstawie:
 - 1) wniosku o przeprowadzenie postępowania zmierzającego do ugodowego zakończenia sporu,
 - 2) umowy o mediację,
 - 3) postanowienia sądu powszechnego kierującego strony do mediacji.

§ 3

Zakres właściwości

Pod rozstrzygnięcie Sądu Arbitrażowego strony mogą poddać wszelkie spory o prawa majątkowe lub o prawa niemajątkowe mogące stanowić przedmiot ugody sądowej, z wyłączeniem spraw o

alimenty.

§ 4

Orzekanie o właściwości

1. O właściwości Sądu Arbitrażowego oraz istnieniu, ważności (skuteczności) oraz zakresie umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny) rozstrzyga skład orzekający, a umowy o mediację - mediator.
2. Zarzut braku właściwości Sądu Arbitrażowego powinien zostać zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Skład orzekający może jednak rozpoznać zarzut zgłoszony później, jeżeli opóźnienie w zgłoszeniu zarzutu jest usprawiedliwione.
3. W razie uwzględnienia zarzutu braku właściwości Sądu pozew podlega odrzuceniu na rozprawie lub na posiedzeniu.
4. Jeżeli Sąd Arbitrażowy jest oczywiście niewłaściwy, stosuje się § 29 ust. 4.

§ 5

Miejsce postępowania

1. Miejscem postępowania jest miasto Poznań.
2. Skład orzekający, po wysłuchaniu stron, może wyznaczyć inną miejscowość jako miejsce postępowania arbitrażowego, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na przedmiot postępowania, okoliczności sprawy albo dogodność dla stron.
3. Rozprawy, posiedzenia oraz inne czynności mogą odbywać się poza miejscem postępowania arbitrażowego, w miejscu wskazanym w zarządzeniu składu orzekającego.

§ 6

Zasady i sposób postępowania

1. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, wiąże je Regulamin obowiązujący w chwili wdania się w spór. Sprawy wszczęte przed uchwalenia niniejszego regulaminu toczą się według przepisów dotychczasowych.
2. W postępowaniu prowadzonym w trybie „*ad hoc*” postanowienia zawarte w Regulaminie mają zastosowanie, jeżeli strony nie postanowiły inaczej.

§ 7

Równe traktowanie stron

1. Skład orzekający ma obowiązek traktować strony równoprawnie, działając w sposób bezstronny.
2. Każda strona ma prawo do wysłuchania i przedstawienia swoich wniosków i twierdzeń istot-

nych dla rozstrzygnięcia sprawy oraz dowodów na ich poparcie lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej.

§ 8

Właściwe prawo materialne i formalne

1. Skład orzekający rozstrzyga spór według prawa właściwego dla danego stosunku, a gdy strony go do tego upoważniły - według ogólnych zasad prawa lub zasad słuszności (*ex aequo et bono*). W każdym jednak wypadku skład orzekający bierze pod uwagę postanowienia umowy oraz ustalone zwyczaje mające zastosowanie do danego stosunku prawnego.
2. W braku odmiennych postanowień umownych stron, strony wybierają przepisy postępowania zawarte w niniejszym Regulaminie.

§ 9

Język postępowania

1. Skład orzekający może, po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, zwłaszcza zaś język umowy stron, oraz innych dokumentów stanowiących dowód w sprawie, zdecydować o innym niż polski języku dla określonych czynności w postępowaniu, lub dla całego postępowania.
2. Przewodniczący składu orzekającego powołuje osobę biegłą w tłumaczeniu do całego postępowania lub jego części, jeśli prowadzone jest ono w języku innym niż polski.
3. Skład orzekający może zdecydować o tłumaczeniu na język postępowania każdego dokumentu sporządzonego w języku innym niż język postępowania albo zażądać dołączenia tłumaczenia dokumentów składanych w sprawie przez strony postępowania.
4. Jeżeli językiem postępowania jest język inny niż polski, protokoły rozprawy oraz pisma składane przez strony lub sformułowane przez Skład orzekający tłumaczone są na język polski przez tłumacza zaakceptowanego przez Skład orzekający.
5. Koszty uczestnictwa tłumacza na rozprawie oraz tłumaczenia dokumentów ponoszą strony według zasad określonych przez Skład orzekający.

§ 10

Reguła należytej staranności

We wszelkich sprawach Sąd Arbitrażowy oraz skład orzekający dokładają należytych starań, aby wydane orzeczenie było skuteczne i wykonalne w rozumieniu odpowiednich przepisów o uznaniu i wykonaniu wyroków sądów polubownych (arbitrażowych).

§ 11

Doręczanie pism i zawiadomień pisemnych w postępowaniu

1. Pisma i zawiadomienia pisemne w postępowaniu doręcza się stronie, a gdy strona ustanowiła pełnomocnika – temu pełnomocnikowi.
2. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, każde pismo i zawiadomienie pisemne w postępowaniu

arbitrażowym uważa się za doręczone, jeżeli zostało wręczone adresatowi osobiście albo dostarczone do jego siedziby, albo miejsca jego zwykłego pobytu lub na wskazany przez niego adres pocztowy.

3. Jeżeli adresat jest przedsiębiorcą wpisanym do właściwego rejestru sądowego albo innego publicznego rejestru, każde pismo i zawiadomienie pisemne wysłane na adres wskazany w rejestrze uważa się za doręczone, chyba że strona podała inny adres do doręczeń.
4. Jeżeli żadnego z miejsc wymienionych w paragrafach poprzedzających nie można ustalić pomimo dołożenia należytej staranności, każde pismo i zawiadomienie pisemne uważa się za doręczone, jeżeli zostało wysłane do ostatniego znanego miejsca siedziby albo ostatniego znanego miejsca zwykłego pobytu adresata. W takim wypadku uważa się, że doręczenie nastąpiło w ostatnim dniu okresu, w którym przesyłka mogła zostać odebrana przez adresata.

§ 12

Poufność postępowania

1. Postępowanie przed Sądem jest niejawne.
2. Wszystkich uczestników postępowania przed Sądem obowiązuje zasada poufności, z uwzględnieniem zakresu, w jakim strony zasadę tę uzgodniły w umowie lub zgodnych oświadczeniach złożonych Sądowi na piśmie lub do protokołu rozprawy. Strony mogą uzgodnić, że sam fakt wszczęcia postępowania jest okolicznością poufną.
3. Skład orzekający, a przed jego ustanowieniem Prezes Sądu Arbitrażowego, może na wniosek strony postanowić o zastosowaniu środków mających na celu zapewnienie szczególnej ochrony tajemnic handlowych i innych informacji poufnych dotyczących strony lub osoby trzeciej.

§ 13

Wyłączenie możliwości podniesienia zarzutu

1. Jeżeli uchybiono uzgodnionym przez strony zasadom postępowania, a w ich braku przepisom Regulaminu, uważa się, że strona, która o powyższym uchybieniu wiedziała i nie podniosła zarzutu niezwłocznie lub w innym terminie określonym przez strony, zrzekła się możliwości podniesienia takiego zarzutu w postępowaniu przez Sądem lub w skardze o uchylenie wyroku Sądu.
2. Sąd może jednak uwzględnić zarzut, jeżeli jego pominięcie naruszałoby zasadę prawdy obiektywnej.

§ 14

Odpowiedzialność

Wielkopolska Izba Przemysłowo – Handlowa w Poznaniu i jej pracownicy oraz organy Sądu, arbitrzy, mediatorzy i pracownicy Sądu nie ponoszą odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie działań lub zaniechań związanych z toczącym się postępowaniem arbitrażowym lub mediacją, chyba że szkoda została wyrządzona umyślnie.

Rozdział II

Arbitrzy i Mediatorzy

§ 15

Kwalifikacje arbitra, przewodniczącego składu orzekającego i mediatora

1. Arbitrem i mediatorem może być osoba fizyczna, posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych, posiadająca kwalifikacje przydatne do pełnienia funkcji arbitra lub mediatora.
2. Arbitrem – przewodniczącym składu orzekającego - określanym dalej jako przewodniczący może być osoba wpisana przynajmniej od pięciu lat na listę adwokatów lub radców prawnych a także sędzia w stanie spoczynku oraz samodzielny pracownik naukowy wydziału prawa .
3. Arbiter i mediator jest bezstronny, niezależny i pełni swoją funkcję wedle najlepszej wiedzy i umiejętności.
4. Arbiter i mediator nie może podjąć się pełnienia tej funkcji, jeżeli w danej sprawie zachodzą okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co jego bezstronności lub niezależności, a także wtedy, gdy nie ma on kwalifikacji określonych w umowie stron. Z tych samych przyczyn arbiter i mediator podlegają wyłączeniu w trybie i na zasadach określonych w § 24.
5. Arbiter i mediator składają na piśmie oświadczenie o swojej niezależności i bezstronności przed udostępnieniem im akt sprawy.
6. Arbiter i mediator obowiązany jest ujawnić arbitrom i stronom wszelkie okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jego niezależności lub bezstronności.
7. Mediator nie może brać udziału w postępowaniu arbitrażowym w sprawie, która była przedmiotem jego mediacji, albo w której występował jako arbiter lub pełnomocnik strony.
8. Arbiter i mediator składają oświadczenie o nieistnieniu przeszkód w wykonywaniu przez nich funkcji arbitra lub mediatora.

§ 16

Lista Arbitrów i Mediatorów

1. Sąd prowadzi „Listę Arbitrów i Mediatorów Sądu Arbitrażowego Izb i Organizacji Gospodarczych Wielkopolski” zwaną dalej „Listą Arbitrów i Mediatorów”.
2. O wpisie na Listę Arbitrów i Mediatorów oraz o wykreśleniu z tej listy postanawia Prezydium Sądu na wniosek Prezesa Sądu.
3. Lista Arbitrów i Mediatorów winna zawierać: imię i nazwisko arbitra lub mediatora, stopień naukowy i tytuły zawodowe, zawód i miejsce jego wykonywania, znajomość języków obcych oraz opis innych kwalifikacji i umiejętności przydatnych w postępowaniu arbitrażowym lub mediacji oraz informację o uprawnieniach arbitra lub przewodniczącego składu orzekającego. Arbitrzy i mediatorzy udostępniają także inne dane osobowe na wewnętrzne potrzeby Sądu.

§ 17

Zakazy dotyczące arbitrów i mediatorów

1. Osoba wpisana na Listę Arbitrów i Mediatorów nie może występować przed Sądem jako pełnomocnik strony postępowania.
2. Prezes Sądu nie może pełnić funkcji arbitra i mediatora z nominacji zastępczej, jak również występować przed Sądem jako pełnomocnik strony postępowania.
3. Sekretarz Sądu oraz pracownicy Sądu Arbitrażowego nie mogą występować przed Sądem jako pełnomocnik strony postępowania.

§ 18

Uprawnienie stron do powoływania arbitrów

1. Strony mogą uzgodnić sposób powołania arbitrów. W braku takiego uzgodnienia w umowie, lub w terminie wyznaczonym przez Sekretarza, powoływanie arbitrów następuje zgodnie z postanowieniami niniejszego Regulaminu.
2. Strony mogą wybrać na arbitra każdą osobę fizyczną spełniającą wymagania określone w Regulaminie.
3. Przewodniczący składu orzekającego oraz arbiter orzekający jednoosobowo mogą być powołani wyłącznie spośród osób wpisanych na Listę Arbitrów.
4. Strona, która wybiera arbitra spoza Listy Arbitrów i Mediatorów, obowiązana jest podać jego imię, nazwisko, adres oraz wykonywany zawód. Strona powinna podać także inne znane jej kwalifikacje i umiejętności powołanego arbitra
5. Strona może wskazać arbitra zastępczego na wypadek śmierci, ustąpienia lub odwołania uprzednio wskazanego przez nią arbitra.

§ 19

Nominacja zastępcza arbitrów

1. W razie niedokonania wyboru arbitra przez stronę/strony, arbitra wyznacza Prezes Sądu wyłącznie spośród osób posiadających kwalifikacje przewodniczącego wpisanych na Listę Arbitrów.
2. Prezes Sądu wyznaczając arbitra bierze pod uwagę kwalifikacje, jakie arbiter powinien posiadać stosownie do porozumienia stron, jak również inne okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla powołania do pełnienia tej funkcji osoby niezależnej i bezstronnej oraz posiadającej kwalifikacje przydatne do rozpoznania i rozstrzygnięcia sporu między stronami.

§ 20

Skład orzekający i ilość instancji

1. „Skład orzekający” oznacza jednego arbitra, jeżeli, według obowiązujących w dniu złożenia pozwu przepisów kpc, z uwagi na wartość przedmiotu sporu właściwy byłby w pierwszej instancji sąd rejonowy oraz trzech arbitrów w tym przewodniczącego składu orzekającego, powołanych/wyznaczonych do rozstrzygnięcia sporu zgodnie z postanowieniami umowy o arbitraż i Regulaminu, jeżeli z uwagi na wartość przedmiotu sporu w pierwszej instancji właściwy byłby sąd okręgowy.

2. Skład orzekający składa się z jednego arbitra, jeżeli strony tak zażądały bez względu na wartość przedmiotu sporu, albo jeżeli, strona powodowa tego zażądała, a strona pozwana temu się nie sprzeciwiła.
3. Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym jest jednoinstancyjne, chyba, że umowa stron przewidywała postępowanie dwuinstancyjne.
4. W postępowaniu dwuinstancyjnym drugą instancją jest Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie.
5. W postępowaniu przed Sądem, o którym mowa w ust. 4 jako sądem II instancji, stosuje się przepisy i opłaty tego Sądu.

§ 21

Zasady powoływania arbitrów

1. W sprawach, w których Sąd nie orzeka jednoosobowo, Sekretarz Sądu wzywa każdą ze stron, aby w terminie nie dłuższym niż 21 dni, dokonała wskazania arbitra. Sekretarz Sądu wysyła jednocześnie stronom Listę Arbitrów i Mediatorów Sądu Arbitrażowego. W sprawach, w których Sąd orzeka jednoosobowo oraz w razie niewskazania arbitra przez stronę/strony, arbitra/arbitrów wyznacza Prezes Sądu.
2. Sekretarz Sądu wzywa arbitrów wskazanych przez strony lub w zastępstwie strony/stron wyznaczonego/wyznaczonych przez Prezesa Sądu, do wskazania z listy arbitrów osoby posiadającej kwalifikacje przewodniczącego składu w terminie 14 dni. W razie niewskazania arbitra przewodniczącego przez arbitrów, wyznacza go Prezes Sądu.

§ 22

Wielość osób po jednej ze stron

1. Jeżeli kilka osób uczestniczy po stronie powodowej lub pozwanej, osoby te, w terminie określonym w § 21 ust. 1, zgodnie wskazują jednego arbitra.
2. W razie niewskazania arbitra w trybie określonym w ust. 1, arbitra wyznacza Prezes Sądu.
3. Wezwania lub inne pisma Sądu i stron kierowane są do wszystkich osób występujących po każdej ze stron.

§ 23

Umowa z arbitrem

1. Prezes Sądu zawiera w imieniu Sądu z arbitrem umowę („Umowa z Arbitrem”), w której arbiter zobowiązuje się, za wynagrodzeniem, do należytego wykonania obowiązków arbitra.
2. Opłata arbitrażowa dzielona jest pomiędzy Sąd i arbitrów według zasad określonych w odrębnych przepisach.
3. W razie odmowy lub niemożności zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, tryb określony w § 19 stosuje się, przy czym w razie ponownej odmowy lub niemożności zawarcia Umowy z Arbitrem, arbitra wyznacza Prezes Sądu.

§ 24

Wyłączenie arbitra

1. Arbiter może być wyłączony tylko wówczas, jeżeli zachodzą okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do jego niezależności lub bezstronności, a także gdy nie ma on kwalifikacji określonych w umowie stron oraz niniejszym Regulaminie. Jeżeli strony nie określiły trybu postępowania o wyłączenie arbitra, stosuje się postanowienia Regulaminu.
2. Strona żądająca wyłączenia arbitra składa pisemny wniosek do Prezesa Sądu, za pośrednictwem Sekretarza Sądu, podając okoliczności uzasadniające żądanie (podstawy wyłączenia).
3. Strona może żądać wyłączenia arbitra w terminie 7 dni od powzięcia wiadomości o podstawie jego wyłączenia. Po upływie tego terminu uważa się, że strona zrzekła się uprawnienia do żądania wyłączenia arbitra na tej podstawie.
4. Wyłączenia arbitra, którego strona sama powołała, lub w powołaniu którego uczestniczyła, strona ta może żądać tylko na tej podstawie, o której dowiedziała się po jego powołaniu.
5. Sekretarz Sądu przekazuje odpis wniosku o wyłączenie arbitra drugiej stronie oraz arbitrom z wezwaniem do ustosunkowania się do jego treści w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 14 dni.
6. Prezes Sądu rozstrzyga w przedmiocie wniosku o wyłączenie arbitra w formie postanowienia, które nie wymaga uzasadnienia.
7. Złożenie wniosku o wyłączenie arbitra nie ma wpływu na bieg postępowania, chyba że Skład orzekający postanowi inaczej.

§ 25

Zmiana arbitra i kontynuowanie postępowania

1. Zmiana arbitra następuje w wypadku jego śmierci, ustąpienia, wyłączenia, odwołania przez strony lub Prezesa Sądu, a także w razie odmowy lub niemożności zawarcia umowy z Arbitrem, z zachowaniem formy postanowienia.
2. Arbiter może ustąpić w każdym czasie, składając Prezesowi Sądu pisemne oświadczenie z podaniem powodów ustąpienia. Jeżeli ustąpienie nastąpiło bez ważnych powodów, arbiter ponosi odpowiedzialność za wynikłą stąd szkodę.
3. Strony mogą w każdym czasie wystąpić o odwołanie każdego arbitra składając Prezesowi Sądu zgodne oświadczenie na piśmie. W wypadku uczestnictwa kilku osób po stronie powodowej lub po stronie pozwanej, wymagane jest zgodne oświadczenie wszystkich tych osób.
4. Każda ze stron może wystąpić do Prezesa Sądu o wydanie postanowienia o odwołaniu arbitra, który nie wykonuje należycie swoich funkcji, w szczególności jeżeli jest oczywiste, że arbiter nie wykona swych czynności w odpowiednim terminie, lub jeżeli opóźnia się z ich wykonywaniem bez uzasadnionej przyczyny. Z przyczyn nadzwyczajnych Prezydium Sądu może wydać takie postanowienie także z urzędu.
5. O powtórzeniu wyboru arbitra przez strony, stronę lub arbitrów, decyduje Prezes Sądu.
4. O powtórzeniu części lub całości postępowania z udziałem nowego arbitra, decyduje skład orzekający w formie postanowienia.
5. W razie dwukrotnego ustąpienia lub odwołania arbitra wskazanego przez tę samą stronę, druga strona może, w terminie tygodnia od dnia, w którym powzięła wiadomość o ustąpieniu lub odwołaniu arbitra, żądać zastępczego wyznaczenia arbitra za tę stronę przez Prezesa Sądu. Powyższy przepis stosuje się także w razie kolejnego ustąpienia lub odwołania arbitra.

Rozdział III

Postępowanie przed Sądem

§ 26

Wszczęcie postępowania arbitrażowego

1. Wszczęcie postępowania arbitrażowego następuje przez wniesienie pozwu.
2. W wypadku uchylenia wyroku Sądu Arbitrażowego przez sąd powszechny, ponowne podjęcie postępowania w sprawie następuje na podstawie wniosku jednej ze stron.
3. W razie zawieszenia przed sądem powszechnym postępowania ze skargi o uchylenie wyroku Sądu Arbitrażowego, w celu usunięcia podstaw do jego uchylenia, ponowne podjęcie przez Skład orzekający postępowania w sprawie następuje na wniosek jednej ze stron.

§ 27

Zabezpieczenie roszczenia lub dowodu

1. Jeżeli strony nie uzgodniły inaczej, Skład orzekający, na wniosek strony, która uprawdopodobniła dochodzone roszczenie, może postanowić o zastosowaniu takiego sposobu zabezpieczenia roszczenia, który uzna za właściwy ze względu na przedmiot sporu. Uwzględniając wniosek, Skład orzekający wydaje postanowienie wraz z uzasadnieniem oraz może uzależnić jego wykonanie od złożenia przez stronę stosownego zabezpieczenia. Postanowienie może być przez skład orzekający zmienione lub uchylone na wniosek stron.
2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1 podlega wykonaniu po nadaniu mu klauzuli wykonalności przez sąd powszechny.
3. Na wniosek strony, Skład orzekający może postanowić o zabezpieczeniu dowodu, jeśli jest to niezbędne ze względu na okoliczności sprawy. Postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia dowodu wymaga uzasadnienia.
4. Strony mogą zwracać się do sądu powszechnego z wnioskami o zabezpieczenie roszczenia oraz o zabezpieczenie dowodu w związku z toczącym się postępowaniem arbitrażowym. Składanie takich wniosków przez strony postępowania arbitrażowego nie jest uznawane za sprzeczne z umową o arbitraż. Strony zobowiązane są do pisemnego poinformowania Sądu o uzyskanych w ten sposób zabezpieczeniach.

§ 28

Pozew

1. Pozew wnoszony jest do Sądu Arbitrażowego w języku postępowania, a jeśli językiem postępowania nie jest język polski, wraz z jego tłumaczeniem na ten język z dołączoną niezbędną liczbą kopii dla każdej z osób pozwanych oraz dla każdego arbitra.
2. Pozew powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie stron postępowania wraz z podaniem ich adresów oraz - w wypadku przedsiębiorców - odpisy z rejestru sądowego albo innego publicznego rejestru,
 - 2) wskazanie umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny) lub inne uzasadnienie właściwości sądu, a w braku odmiennej umowy stron - wskazanie języka postępowania oraz miejsca postępowania arbitrażowego,

- 3) oznaczenie wartości przedmiotu sporu,
 - 4) dokładnie określone żądanie wraz z jego uzasadnieniem oraz z powołaniem dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności.
3. Pozew może również wskazywać arbitra wybranego przez stronę, lub wniosek o wyznaczenie arbitra przez Prezesa Sądu. Nadto pozew może zawierać wniosek o rozpoznanie sprawy przez jednego arbitra.
 4. W braku odmiennego uzgodnienia stron, pozew może zostać zmieniony lub uzupełniony w toku postępowania, chyba że Skład orzekający uzna to za niedopuszczalne.
 5. Cofnięcie powództwa, bez zrzeczenia się roszczenia, jest skuteczne po wyrażeniu zgody przez drugą stronę, lub gdy nastąpiło przed wyznaczeniem rozprawy.
 6. Jeżeli powód cofnie powództwo i zrzeknie się roszczenia, Prezes Sądu umarza postępowanie.

§ 29

Opłacenie pozwu i uzupełnienie jego braków

1. Sekretarz Sądu wzywa stronę powodową, aby w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 14 dni, uiściła wymagane opłaty, a jeżeli pozew nie odpowiada wymaganiom określonym w § 28 ust. 1 i 2 - uzupełniła jego braki. Wysokość opłat określa „Regulamin opłat Sądu Arbitrażowego Izby i Organizacji Gospodarczych Wielkopolski” zwany dalej „Regulaminem opłat”, obowiązujący w dacie wniesienia pozwu.
2. W razie nieuzupełnienia pozwu lub nieuiszczenia opłaty w całości w terminie, o którym mowa w ust. 1, Sekretarz Sądu zarządza zwrot pozwu.
3. W braku wskazania arbitra w pozwie, Sekretarz Sądu wzywa stronę powodową do wyznaczenia arbitra zgodnie z § 21 ust. 1.
4. Jeżeli Sąd Arbitrażowy oczywiście nie jest właściwy, Sekretarz Sądu, bez rozstrzygnięcia o istnieniu, ważności (skuteczności) oraz zakresie umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny), niezwłocznie zwraca na to uwagę powodowi wzywając go do zajęcia na piśmie stanowiska w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 14 dni. Jeżeli powód nie podtrzyma pozwu, sprawę uznaje się za niewszczętą. Jeżeli powód podtrzyma stanowisko o właściwości Sądu Arbitrażowego, a także w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu, stosuje się ust. 2.
5. Skład orzekający - w razie uzasadnionych wątpliwości - może określić rzeczywistą wartość przedmiotu sporu. Postanowienia ustępu 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

§ 30

Pisma w toku postępowania

1. Wszelkie pisma w toku postępowania arbitrażowego strony kierują do Sądu w takiej liczbie kopii jak pozew, lub w liczbie wskazanej przez Sekretarza Sądu.
2. Po ustanowieniu składu orzekającego, strona obowiązana jest doręczać odpisy pism wraz z załącznikami bezpośrednio drugiej stronie, dołączając Sądowi kserokopię potwierdzenia nadania pisma listem poleconym lub składając oświadczenie, że pismo zostało drugiej stronie wysłane listem poleconym lub w inny skuteczny sposób doręczone.

§ 31

Odpowiedź na pozew

1. Po wszczęciu postępowania i uiszczeniu wymaganych opłat, Sekretarz Sądu doręcza stronie pozwanej pozew wraz z Regulaminem i Listą Arbitrów i Mediatorów oraz wzywa ją, aby w terminie oznaczonym wniosła odpowiedź na pozew. Sekretarz Sądu informuje o wyznaczeniu arbitra przez stronę powodową i wzywa stronę pozwaną do wyznaczenia arbitra zgodnie z Regulaminem.
2. Sekretarz Sądu, po złożeniu przez ustanowionych arbitrów oświadczeń, o których mowa w § 15 ust. 5, niezwłocznie przekazuje im akta sprawy.
3. Brak odpowiedzi na pozew nie wstrzymuje postępowania.

§ 32

Powództwo wzajemne i zarzut potrącenia

1. Wraz z odpowiedzią na pozew, a jeżeli Sąd wyznaczy rozprawę, do czasu zakończenia pierwszego posiedzenia na rozprawie, strona pozwana może wnieść pozew wzajemny, jeżeli wzajemne roszczenie pozwanego pozostaje w związku z roszczeniem powoda lub nadaje się do potrącenia, a jego rozpoznanie należy do właściwości Sądu.
2. Strona wnosząca pozew wzajemny, po przyjęciu powództwa przez Sąd Arbitrażowy jest zobowiązana do uiszczenia opłaty stosownej do wysokości dochodzonego roszczenia pod rygorem pozostawienia powództwa wzajemnego bez rozpoznania.
3. Do pozwu wzajemnego stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu dotyczące pozwu. Pozew wzajemny podlega rozpoznaniu przez Skład orzekający ustanowiony dla rozpoznania pozwu głównego.
4. Do czasu zamknięcia rozprawy strona pozwana może podnieść zarzut potrącenia, jeżeli roszczenie pozwanego nadaje się do potrącenia z roszczeniem powoda.
5. Na wniosek stron, zgłoszony do czasu zamknięcia rozprawy, Skład orzekający może zdecydować o połączeniu do wspólnego rozpoznania roszczenia zgłoszonego w innej sprawie toczącej się między tymi stronami, przed Sądem Arbitrażowym.

§ 33

Dopuszczenie osoby trzeciej do udziału w toczącym się postępowaniu

1. Dopuszczenie osoby trzeciej do udziału w toczącym się postępowaniu arbitrażowym może nastąpić za zgodą stron, na podstawie postanowienia składu orzekającego.
2. Sekretarz Sądu wzywa osobę wskazaną w postanowieniu składu orzekającego, aby w terminie oznaczonym uiściła opłatę arbitrażową w wysokości określonej w „Regulaminie opłat” obowiązującej w dacie wniesienia pozwu. Nieuiszczenie tej opłaty w ustalonym terminie skutkuje niedopuszczeniem osoby trzeciej do udziału w postępowaniu.
3. Osobie trzeciej nie przysługuje prawo wyboru arbitra.

§ 34

Zawieszenie postępowania

1. Skład orzekający zawiesza postępowanie na zgodny wniosek stron.
2. Skład orzekający może, nie wcześniej niż po złożeniu odpowiedzi na pozew lub bezskutecznym upływie terminu określonego do jego złożenia, zawiesić postępowanie:
 - 1) na wniosek powoda,
 - 2) na wniosek pozwanego ze względu na inne toczące się postępowanie,
 - 3) z urzędu, jeżeli zachodzą okoliczności uniemożliwiające nadanie sprawie dalszego biegu.
3. Skład orzekający postanawia o podjęciu postępowania na wniosek strony lub po ustaniu przesłanek uzasadniających jego zawieszenie.
4. Skład orzekający wydaje postanowienie o umorzeniu zawieszonych postępowań, jeżeli wniosek o jego podjęcie nie zostanie zgłoszony w terminie jednego roku od daty wydania postanowienia o zawieszeniu.

§ 35

Rozprawa

1. Skład orzekający rozpoznaje sprawę na posiedzeniu niejawnym, bez wyznaczania rozprawy, jeżeli strony wyczerpująco przedstawiły okoliczności, które uznają za istotne dla obrony swoich praw, a Skład orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną do rozstrzygnięcia bez przeprowadzania rozprawy chyba, że postępowanie prowadzone będzie z wyznaczeniem rozprawy na wniosek przynajmniej jednej ze stron.
2. Rozprawa jest niejawna. Poza stronami i ich pełnomocnikami w rozprawie mogą brać udział jedynie osoby wezwane oraz, za zgodą stron i składu orzekającego, inne osoby - nie więcej niż po dwie wskazane przez każdą ze stron. Na rozprawie mogą być obecni Prezes Sądu, Sekretarz Sądu.
3. Termin rozprawy wyznacza Przewodniczący Zespołu z uwzględnieniem, w miarę możliwości, wniosków stron, które zamierzają uczestniczyć w rozprawie osobiście. Przewodniczący składu wydaje zarządzenia niezbędne do przygotowania rozprawy, tak aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło, jeżeli to możliwe, już na pierwszym posiedzeniu. O terminie i miejscu rozprawy zawiadamia strony Sekretarz Sądu.
4. Rozprawą kieruje Przewodniczący składu orzekającego.
5. Nieobecność na rozprawie strony lub jej pełnomocnika, prawidłowo powiadomionych, nie wstrzymuje postępowania.

§ 36

Dowody

1. Skład orzekający rozstrzyga według własnego przekonania o wnioskach dowodowych stron. Skład orzekający może w szczególności przeprowadzić dowód z dokumentów, oględzin, z przesłuchania świadków, stron, z opinii biegłych, a także inne dowody, które uzna za niezbędne dla wyjaśnienia sprawy. Skład orzekający może także odbierać przyrzeczenia od świadków i wybranej strony oraz żądać od stron dostarczenia biegłemu odpowiednich informacji, przedstawienia lub udostępnienia do zbadania dokumentów lub innych przedmiotów.
2. W braku odmiennego uzgodnienia stron, biegły, po przedstawieniu swojej opinii, na żądanie strony, lub gdy skład orzekający uzna to za konieczne, bierze udział w rozprawie w celu udzielenia wyjaśnień i odpowiedzi na pytania stron i składu orzekającego.

3. Skład orzekający ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skład orzekający ocenia na tej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu.
4. W razie potrzeby przeprowadzenia dowodu poza miejscem rozprawy, skład orzekający może zlecić taką czynność jednemu z arbitrow. Strony i ich pełnomocnicy mają prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu przez arbitra wyznaczonego przez skład orzekający.
5. W razie potrzeby skład orzekający może zwrócić się do właściwego sądu powszechnego o przeprowadzenie dowodu lub czynności, której sam nie może wykonać.
6. Sąd Arbitrażowy pobiera zaliczki na czynności dowodowe przeprowadzane przez skład orzekający, zgodnie z „Taryfą opłat” obowiązującą w dniu wniesienia pozwu.

§ 37

Protokoły

1. Protokoły sporządza się z przebiegu rozprawy i innych czynności składu orzekającego lub czynności dokonanych przez arbitra wyznaczonego przez skład orzekający zgodnie z § 36 ust. 4. Protokolanta wyznacza Sekretarz Sądu.
2. Protokół sporządza się w języku postępowania, chyba że strony postanowią inaczej. Protokół podpisuje Przewodniczący składu orzekającego oraz protokolant.
3. Przebieg czynności protokołowanych może zostać utrwalony za pomocą aparatury rejestrującej dźwięk i/lub obraz, o czym należy przed uruchomieniem aparatury uprzedzić wszystkie osoby uczestniczące w czynności.
4. Stronom i ich pełnomocnikom, Sąd - na ich wniosek - wydaje odpisy protokołów za pokwitowaniem oraz udostępnia możliwość przejrzenia akt sprawy w godzinach urzędowania.
5. Strony mogą żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu, nie później jednak niż na następnym posiedzeniu, a protokołu rozprawy, na której nastąpiło jej zamknięcie - aż do czasu doręczenia jej wyroku.

§ 38

Zamknięcie rozprawy

1. Przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę, gdy skład orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną, lub uzna, że strony mogły wyczerpująco przedstawić okoliczności, które uważają za istotne dla obrony swoich praw.
2. Przewodniczący składu orzekającego może otworzyć zamkniętą rozprawę, jeżeli przed wydaniem wyroku, skład orzekający uzna to za konieczne.

§ 39

Umorzenie postępowania

Poza wypadkami, o których mowa w § 28 ust. 6 i § 34 ust. 4, Skład orzekający postanawia o umorzeniu postępowania jeżeli:

- 1) powód cofnął pozew, chyba że pozwany zgłosił sprzeciw, a skład orzekający uznał że ma on interes prawny w rozstrzygnięciu sporu,
- 2) dalsze postępowanie stało się zbędne lub niemożliwe.

Rozdział IV

Wyroki i Postanowienia

§ 40

Orzeczenia Sądu

W wypadkach określonych w Regulaminie oraz w innych sprawach nie wymagających wydania wyroku, Prezes Sądu, Sekretarz Sądu oraz skład orzekający wydają postanowienia lub zarządzenia. Postanowienia i zarządzenia nie podlegają zaskarżeniu.

§ 41

Wyroki

1. Skład orzekający rozstrzyga sprawę wyrokiem. Wyrok w postępowaniu jednoinstancyjnym jest prawomocny i wiążący dla stron.
2. Sąd doręcza wyrok stronom z urzędu. Przepisy § 11 stosuje się odpowiednio.
3. W postępowaniu dwuinstancyjnym wyrok pierwszej instancji staje się prawomocny, jeżeli nie został zaskarżony w terminie 14 dni od daty jego doręczenia.
4. Wyrok powinien zostać wydany w ciągu 30 dni od zamknięcia rozprawy. Sekretarz Sądu może z urzędu, bądź na wniosek przewodniczącego składu orzekającego, przedłużyć powyższy termin na czas oznaczony, jeśli jest to niezbędne ze względu na złożoność problemów będących przedmiotem rozstrzygnięcia lub inne okoliczności sprawy.
5. Skład orzekający wydaje wyrok po przeprowadzeniu niejawniej narady. Wyrok zapada większością głosów.
6. Arbiter, który w głosowaniu nie zgodził się z większością, może zgłosić zdanie odrębne, czyniąc odpowiednią wzmiankę przy swoim podpisie na wyroku. Arbiter ten może także złożyć do akt sprawy uzasadnienie zdania odrębnego, które powinno zostać sporządzone w takim samym terminie jak uzasadnienie wyroku.
7. Prezes Sądu może żądać od Przewodniczącego składu orzekającego wyjaśnienia przyczyn niewydania przez Skład orzekający wyroku w terminie określonym w ust. 1.

§ 42

Treść wyroku

Wyrok powinien zawierać:

- 1) oznaczenie arbitrów i stron oraz datę i miejsce wydania wyroku; w braku wskazania w treści wyroku miejsca jego wydania, uważa się, że jest nim miejsce postępowania arbitrażowego,
- 2) podstawę właściwości Sądu (powołanie zapisu na Sąd),
- 3) rozstrzygnięcie o wszystkich żądaniach pozwu lub zgłoszonych w toku postępowania wraz z uzasadnieniem obejmującym motywy, którymi Skład orzekający kierował się przy wydaniu wyroku,
- 4) rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego jednego pełnomocnika, stosownie do nakładu pracy, nie więcej jednak niż 100.000,00 złotych lub jej równowartości wyrażonej w innej walucie, ustalonej w oparciu o średni kurs waluty polskiej do innych walut, ogłaszany przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym jej zasądzenie,
- 5) na wniosek strony - rozstrzygnięcie o kosztach przejazdów i noclegów arbitrów, które obciążają tę stronę i rozliczane są z zaliczki pobranej od niej przez Sąd na wydatki arbitrażowe.

§ 43

Wyrok częściowy i wyrok wstępny

1. Skład orzekający może wydać wyrok częściowy, jeżeli do rozstrzygnięcia nadaje się tylko część żądania lub niektóre żądania pozwu albo pozwu wzajemnego.
2. Wyrokiem częściowym skład orzekający może także rozstrzygnąć o całości żądania pozwu albo pozwu wzajemnego.
3. Skład orzekający może wydać wyrok wstępny, uznając roszczenie za usprawiedliwione co do zasady, prowadząc dalej postępowanie (rozprawę) co do spornej wysokości żądania.

§ 44

Forma, podpisanie i doręczenie wyroku

1. Wyrok sporządzany jest na piśmie i doręczany stronom postępowania po uiszczeniu wszystkich kosztów postępowania.
2. Oryginał wyroku i wszystkie jego odpisy muszą być opatrzone pieczęcią Sądu, podpisem arbitra w przypadku składu jednoosobowego i podpisami wszystkich członków w przypadku składu wieloosobowego, a w przypadku składu wieloosobowego, nie mniej niż dwóch członków składu orzekającego, z zaznaczeniem przyczyny braku podpisu któregośkolwiek z nich oraz podpisami Prezesa Sądu i Sekretarza Sądu, a także pieczęcią Sądu.
3. Prezes Sądu, może, bez ingerencji w merytoryczną treść rozstrzygnięcia, przekazać wyrok przewodniczącemu składowi orzekającemu w celu dokonania niezbędnych poprawek formalnych.

§ 45

Orzeczenie w przypadku ugody

1. Jeżeli po ustaleniu składu orzekającego strony zawrą ugodę, Skład orzekający:

- 1) wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania,
 - 2) na wniosek stron nadaje ugodzie formę wyroku.
2. Osnowa ugody zawartej przed Sądem powinna zostać wciągnięta do protokołu i stwierdzona podpisami stron.

§ 46

Sprostowanie i wykładnia wyroku

1. Strona, w terminie dwóch tygodni od otrzymania wyroku, może zgłosić wniosek, doręczając jego odpis drugiej stronie, o:
 - a) rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści wyroku (wykładnię wyroku),
 - b) sprostowanie w tekście wyroku niedokładności, błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych omyłek.
2. Skład orzekający może dokonać sprostowania wyroku także z urzędu.
3. Wzmiankę o sprostowaniu wyroku postanowieniem składu orzekającego umieszcza się na oryginale wyroku oraz na jego odpisach. Dalsze odpisy wyroku wydaje się z uwzględnieniem sprostowania.
4. Wykładnia wyroku, dokonana przez skład orzekający, stanowi jego integralną część.

§ 47

Uzupełnienie wyroku

1. Strona może, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wyroku, zgłosić wniosek, doręczając jego odpis drugiej stronie, o rozstrzygnięcie o żądaniach zgłoszonych w pozwie lub w postępowaniu, o których skład orzekający nie orzekł w wyroku (uzupełnienie wyroku).
2. Jeżeli skład orzekający uzna wniosek za zasadny, wydaje wyrok uzupełniający w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku. § 41 ust. 1 zd. 2 stosuje się odpowiednio.
3. Skład orzekający wydaje wyrok uzupełniający także w razie podjęcia postępowania zgodnie z § 26 ust. 3, po wykonaniu czynności wskazanych przez sąd powszechny. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 48

Publikacja orzeczeń

Prezydium Sądu Arbitrażowego może wyrazić zgodę na publikację orzeczenia w całości lub w części, zapewniając anonimowość oraz poszanowanie woli i interesów stron postępowania.

Rozdział V

Mediacja

§ 49

Wszczęcie postępowania mediacyjnego

1. Przed wszczęciem postępowania przed sądem polubownym lub sądem powszechnym, strona sporu może zwrócić się do Sądu Arbitrażowego z wnioskiem o przeprowadzenie, na podstawie Regulaminu, postępowania zmierzającego do ugodowego zakończenia sporu przedstawionego we wniosku.
2. Wniosek o przeprowadzenie mediacji powinien zawierać: oznaczenie stron, żądanie wraz z przytoczeniem uzasadniających je okoliczności, podpis strony oraz wymienienie załączników. Jeżeli strony zawarły umowę o mediację na piśmie, do wniosku dołącza się odpis tej umowy.

§ 50

Wniesienie opłaty mediacyjnej oraz wezwanie drugiej strony

1. Sekretarz Sądu wzywa wnioskodawcę, aby w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 21 dni, uiszczył połowę opłaty w wysokości określonej w „Regulaminie opłat” obowiązującej w dniu złożenia wniosku, a jeżeli wniosek nie odpowiada wymaganiom określonym w § 49 ust. 2 - uzupełnił jego braki. W przypadku niewniesienia połowy opłaty wyznaczonym terminie Sekretarz pozostawia wniosek bez rozpoznania.
2. Po uiszczeniu opłat przez wnioskodawcę, Sekretarz Sądu doręcza drugiej stronie wniosek i wzywa ją do złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na udział w postępowaniu mediacyjnym oraz do uiszczenia połowy opłaty mediacyjnej, w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 21 dni.
3. Jeżeli druga strona nie wyraziła zgody, lub nie wniosła połowy opłaty w terminie oznaczonym na przeprowadzenie postępowania mediacyjnego, zwraca się wnioskodawcy wpłaconą przez niego opłatę mediacyjną.

§ 51

Mediator

1. Po wyrażeniu przez drugą stronę sporu zgody na postępowanie mediacyjne i po wpłaceniu przez nią połowy opłaty mediacyjnej, Sekretarz wzywa strony do powołania mediatora, w terminie nie dłuższym niż 21 dni, przesyłając im jednocześnie Listę Mediatorów.
3. W braku powołania mediatora przez strony, mediatora wyznacza Prezes Sądu spośród Mediatorów wpisanych na Listę.
4. Dotyczące arbitrów przepisy § 18 ust. 4, § 19 ust. 2 i 3, § 21 ust. 3, § 23-24 oraz § 25 ust. 1-5, stosuje się odpowiednio do mediatora z tym że uprawnienia składu orzekającego przysługują odpowiednio mediatorowi.

§ 52

Postępowanie mediacyjne

1. Po otrzymaniu od stron akt dotyczących sporu, mediator organizuje spotkanie mediacyjne, wysłuchuje strony i przedstawia stronom propozycję polubownego uregulowania sporu.
2. Przed spotkaniem mediacyjnym lub w trakcie jego trwania, mediator może porozumiewać się ze stronami, z każdą z osobna, nakłaniając je do zawarcia ugody.
3. Mediator powinien dołożyć starań, aby postępowanie mediacyjne zakończyło się na pierwszym spotkaniu.
4. Wszelkie oświadczenia, wyjaśnienia i wnioski stron, złożone w trakcie postępowania mediacyjnego w związku z możliwością ugodowego zakończenia sporu, nie mogą być brane pod uwagę w postępowaniu arbitrażowym, ani sądowym, chyba że strony postanowią inaczej.

§ 53

Zakończenie postępowania mediacyjnego

1. Jeżeli strony wyrażą zgodę na zawarcie ugody, mediator sporządza protokół, zawierający warunki i osnowę ugody. Postępowanie mediacyjne kończy się podpisaniem protokołu przez strony i mediatora.
2. Jeżeli mediacja nie doprowadzi do zawarcia przez strony ugody, postępowanie mediacyjne zostaje zakończone złożeniem przez mediatora do akt sprawy oświadczenia na piśmie stwierdzającego, że do ugody nie doszło.

§ 54

Nadanie ugodzie formy wyroku

1. Na zgodny wniosek stron o nadanie ugodzie zawartej w postępowaniu mediacyjnym formy wyroku, Prezes Sądu wyznacza arbitra uprawnionego do wydania wyroku .
2. Sekretarz Sądu wzywa strony, aby w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż 21 dni, uiściły opłatę arbitrażową należną z tytułu rozstrzygnięcia sporu przez Sąd, z uwzględnieniem dokonanych opłat mediacyjnych. Wysokość opłaty arbitrażowej określona jest w „Taryfie opłat” obowiązującej w dniu złożenia wniosku.
3. Do wyroku wydanego w wyniku postępowania mediacyjnego, stosuje się odpowiednio przepisy § 40-44 oraz § 46-47 Regulaminu.

§ 55

Wejście w życie i obowiązywanie

Regulamin wchodzi w życie z dniem uchwalenia i obowiązuje w sprawach wszczętych po jego uchwaleniu.